

امداد الهی تنها به مدیریت دینی یاری‌رسانی می‌کند

حجت‌الاسلام والمسلمین رجالی با اشاره به آیه «فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَمَيْتُمْ إِذْ رَمَيْتُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَى» (انفال/17) اظهار کرد: اگر مدیریت مطابق شئون اسلامی به فعالیت بپردازد، امداد الهی به کمک او خواهد کرد، زیرا امداد الهی تنها به کمک حکومت‌های دینی و اسلامی می‌پردازد.

حجت‌الاسلام والمسلمین رجالی با اشاره به آیه «#171; فَلََمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَمَيْتُمْ إِذْ رَمَيْتُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَى» (انفال/17) اظهار کرد: اگر مدیریت مطابق شئون اسلامی به فعالیت بپردازد، امداد الهی به کمک او خواهد کرد، زیرا امداد الهی تنها به کمک حکومت‌های دینی و اسلامی می‌پردازد.

به گزارش خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، کارگاه‌های مدیریت با محوریت سوره انفال، یکشنبه، 27 فروردین‌ماه، ساعت 13:30 در تالار الغدير دانشکده مدیریت دانشگاه تهران واقع در پل گیشا با حضور جمعی از اعضای هیئت علمی و دانشجویان این دانشکده برگزار شد.

در این کارگاه که در راستای سومین فراخوان دیدگاه‌های مدیریت سور قرآن کریم از سوی سازمان فعالیت‌های قرآنی دانشجویان کشور با رویکرد تدبیر و جمع‌آوری دیدگاه مدیریتی از سوره مبارکه انفال برگزار شد، حجت‌الاسلام والمسلمین رجالی، مدرس دانشگاه به ایراد سخن پرداخت.

رجالی با اشاره به آیه دوم سوره انفال اظهار کرد: انسان باید بداند که همیشه مورد مراقبت خدا است. این يك خودکنترلی درونی است که اگر چنین حالتی برای انسان پیش آید همیشه از خطا پرهیز خواهد کرد. این حالت همان توجه به حضور خدا در تمام لحظات است.

وی ادامه داد: توجه به حضور خدا احساس مسئولیت برای انسان ایجاد می‌کند و انسانی که چنین حالتی برای او پیش آید، دائماً در حال ذکر خداوند خواهد بود. چنین شخصی مسلماً کار خود را به بهترین نحو انجام خواهد داد. در لسان دین از این نوع خود کنترلی با عنوان «#171; تقوا» یاد می‌شود.

این محقق و پژوهشگر با اشاره به آیات اول و دوم سوره انفال خاطرنشان کرد: نکته جالب توجه این است که این مطلب دقیقاً بعد از آیه مربوط به انفال و استفاده از آن آورده شده تا به ما بفماند که انسان در چنین حالتی به بهترین وجه از انفال استفاده خواهد کرد. اگر نظام خود کنترلی در میان افراد شاغل در سازمان‌ها و نهادها ایجاد شود، راندمان کار به شدت بالا می‌رود.

رجالی با اشاره به آیه 7 سوره انفال خاطرنشان کرد: گاه بحران‌هایی در جامعه ایجاد می‌شود که نیاز به شور و مشورت در تصمیم‌گیری احساس می‌شود. در این زمینه می‌توان به ماجرای جنگ بدر و مشورت رسول اکرم(ص) با یارانشان اشاره کرد. در جنگ بدر مسلمانان با دو کاروان، یکی نظامی و دیگری تجاری مواجه بودند و برای این‌که در مقابل کدام کاروان نبرد کنند، باید تصمیم‌گیری می‌کردند.

وی با بیان این‌که پیامبر اکرم(ص) بعد از شور و مشورت با صحابه تصمیم گرفتند که با کاروان نظامی رودرو شوند، تصریح کرد: یکی از ویژگی‌های مدیر مشورت در مواقع بحران است. خودرأیی و خودکامگی یکی از مذموم‌ترین صفات در مدیر به‌شمار می‌آید.

این استاد دانشگاه در ادامه با اشاره به آیه «#171; فَلََمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَمَيْتُمْ إِذْ رَمَيْتُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَى» و شما آنان را نکشتید بلکه خدا آنان را کشت و چون [ریگ به سوی آنان] افکندی تو نیفکندی بلکه خدا افکند» (انفال/17) عنوان کرد: اگر مدیریت و رهبری مطابق شئون اسلامی به فعالیت بپردازد، امداد الهی به چنین مدیریتی کمک خواهد کرد، زیرا امداد الهی تنها به کمک حکومت‌های دینی و اسلامی می‌پردازد.

رجالی با بیان این‌که اموال و اولاد فتنه محسوب می‌شوند، خاطرنشان کرد: محور بسیاری از لغزش‌های انسان مسائل مالی است. یکی از مشکلاتی که در نظام‌های اداری به‌وجود می‌آید و منجر به اختلاس‌های مالی می‌شود، آزمائش‌هایی است که انسان از طریق مال و ثروت می‌شود.

وی با تأکید بر این‌که مطابق دستور اسلام کسی که توانایی حفظ خود و مقابله با شیطان در مسائل مالی را ندارد، نباید به‌سوی چنین پست و مقامی رود، عنوان کرد: زیرا گاه در يك سازمان اموالی در اختیار انسان قرار می‌گیرد که نیازمند مدیریت است، در این هنگام است که اگر فردی مهذب و خودساخته نباشد، پایش خواهد لرزید.

این محقق و پژوهشگر با بیان این که فرزند نیز در همین شأن قرار دارد، تصریح کرد: زیرا علاقه به فرزند نیز می تواند منجر به خیانت شود. کسی که از اموال عمومی به هر نحو استفاده شخصی کند، در آزمون الهی شکست خورده است. اگر با نگاه آزمایش به مسایل مادی توجه شود، خودکنترلی ایجاد می شود که در این مواقع به کمک انسان می آید.

رجالی با اشاره به آیه 28 سوره مبارکه انفال عنوان کرد: اموال و اولاد فتنه و آزمایش محسوب می شوند، اما اگر انسان بتواند در این آزمایش پیروز و سربلند بیرون بیاید، خداوند اجر بزرگ به او عطا خواهد کرد. راهکار رسیدن به این اجر عظیم را خداوند در آیه 29 ذکر کرده است، آنجا که می فرماید اگر شما تقوای الهی پیشه کنید و نسبت به امور مالی و مادی خودکنترلی داشته باشید، خداوند به شما فرقان عطا می کند.

این استاد دانشگاه در ادامه اضافه کرد: فرقان همان راه تشخیص حق از باطل است که در این صورت انسان می تواند بهترین مدیریت را در رابطه با بیت المال و اموال عمومی مسلمین داشته باشد.

رجالی با اشاره به آیه 41 این سوره که اشاره به خمس دارد، افزود: ماجرا از این قرار بود که هنگامی که غنائم جنگی در جنگ بدر به دست مسلمانان افتاد، پیامبر اکرم (ص) دستور دادند که یک پنجم آن باید به عنوان خمس به حاکم اسلامی داده شود. با توجه به این آیه مسلمانان به نوعی در مورد اموال خود در حال آزمایش هستند.

وی با تأکید بر این که با پرداخت خمس حکومت اسلامی تقویت می شود تا بتواند امور خود را پیش برد، افزود: خمس می تواند به مدیریت حکومت اسلامی کمک کند و تا حدودی از فقر جلوگیری شود و کنترل مالی نسبت به افراد ثروتمند صورت پذیرد. پرداخت خمس از زراندوزی و تکاثر جلوگیری می کند.

رجالی با بیان این که بخشی از وظایف مدیر، مدیریت جنگ و دفاع است که این مطلب از آیه 46 این سوره برمی آید، عنوان کرد: مهم ترین آزمایش در حیطه جنگ و دفاع، اطاعت محض از خدا و رسولش است. یکی از ویژگی های مدیریت جنگ با توجه به آیه 60، این است که دشمن از مسلمانان وحشت داشته باشد، به این معنی که مسلمانان خود را در نگاه کفار پر قدرت جلوه دهند، نه این که باهم به نزاع بپردازند تا این که قدرتشان به ضعف بگراید.

این محقق و پژوهشگر با اشاره به آیه 65 این سوره که ظاهراً به پیامبر (ص) دستور می دهد که مؤمنان را باید به جنگ تشویق کند، اظهار کرد: حقیقت مطلب این است مدیریت که بتواند بحران مناسب و مطلوبی داشته باشد، در غیربحران هم می تواند کار خود را به خوبی انجام دهد. تشویق و ترغیب زیردستان نیز یکی از خصوصیات یک مدیر موفق است.

وی افزود: در آیه 66 نیز اقتضائات زمانه در نظر گرفته شده که مدیر نیز باید به دلیل تغییر شرایط و اقتضائات باید اوامر خود را به زیردستان تغییر دهد، این مطلب اشاره به مدیریت اقتضایی دارد. در آیه 67 نیز به تمرکز بر روی هدف اشاره می کند و خاطرنشان می سازد که تا به هدف نرسیدی به مسائل جانبی و حواشی نباید پردازی. انسان اگر در مسیر هدف به حواشی توجه کند، از اصل باز می ماند.

رجالی با توجه به آیه 63 سوره مبارکه انفال خاطرنشان کرد: در مدیریت باید به مهر و الفت توجه شود، البته این نکته با اقتدار ناهمگونی ندارد. مهم ترین چیزی که باعث اتحاد میان افراد می شود، پیوند قلبی میان ایشان است، لذا الفت و مهربانی یکی از اصول مدیریت صحیح است. البته مال نمی تواند باعث تألیف قلوب شود، اما مشوق های مالی می توانند به عنوان یک عامل فرعی به شمار آیند.